

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

LXXXIV Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 11 kwietnia 2022r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej: .....

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Roczne sprawozdanie finansowe zakładu ubezpieczeń działu II sporządzane zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie składa się z:

- (A) bilansu, technicznego rachunku ubezpieczeń, ogólnego rachunku zysków i strat, sprawozdania z działalności zakładu oraz załączonych do sprawozdania informacji niezbędnych dla statystyki publicznej,
- (B) bilansu, technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych, ogólnego rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz dołączonej do sprawozdania finansowego informacji dodatkowej,
- (C) bilansu, technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych, ogólnego rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale własnym, rachunku przepływów pieniężnych, informacji dodatkowej oraz dołączonego do sprawozdania finansowego sprawozdania z działalności zakładu.

Zadanie 2.

Zobowiązania warunkowe zakładu ubezpieczeń

- (A) ujmowane są w bilansie dla celów rachunkowości jako pozycje zobowiązań,
- (B) ujmowane są w bilansie dla celów wypłacalności jako pozycje zobowiązań, o ile zostały uznane za istotne,
- (C) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Zadanie 3.

Dokumentację przyjętych zasad (politykę) rachunkowości, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ustala kierownik jednostki. Dla zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji oznacza to, że:

- (A) przyjęte zasady rachunkowości, w tym wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustala i aktualizuje zarząd jako kierownik jednostki,
- (B) w skład dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości zakładu nie wchodzi zasady wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i nie wymagają przyjęcia ich przez zarząd,
- (C) zasady rachunkowości zakładu ustala główny księgowy.

Zadanie 4.

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń podlega:

- (A) zatwierdzeniu przez radę nadzorczą zakładu ubezpieczeń przed jego publicznym ujawnieniem,
- (B) ujawnieniu, o ile zakład ubezpieczeń jest spółką publiczną, w terminie zgodnym z wymogami dla spółek publicznych (spółek, których akcje zostały wprowadzone do publicznego obrotu),
- (C) nie podlega publicznemu ujawnieniu, jeżeli stwierdzono niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Zadanie 5.

Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń, sporządzana zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji:

- (A) jest sporządzana i dołączana do rocznego sprawozdania finansowego, o ile zakład ubezpieczeń/zakład reasekuracji sporządza sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności,
- (B) stanowi integralną część sprawozdania z działalności zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji,
- (C) stanowi integralną część sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji sporządzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Zadanie 6.

Przeprowadzając dla celów wypłacalności wycenę aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, zakład ubezpieczeń.:

- (A) stosuje hierarchię wyceny określoną dla celów wypłacalności celem ustalenia wartości godziwej aktywów lub zobowiązań,
- (B) może kierować się hierarchią wyceny, o ile brak jest danych obserwowalnych na potrzeby wyceny,
- (C) stosuje koszt historyczny jako podstawową metodę wyceny.

Zadanie 7.

Co do zasady wycena dla celów wypłacalności:

- (A) aktywów – bazuje na wartościach godziwych, o ile ceny notowane wycenianych aktywów pochodzą z aktywnego rynku,
- (B) zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – co do zasady powinna być zgodna z wyceną przeprowadzoną dla celów rachunkowych,
- (C) bazuje na wartościach godziwych.

Zadanie 8.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) zysk (strata) netto to element kapitału własnego,
- (B) strata netto nie wpływa na poziom kapitału własnego,
- (C) kapitał własny to inaczej kapitał zakładowy lub fundusz organizacyjny.

Zadanie 9.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Nabyte na rynku wtórnym i notowane dłużne instrumenty finansowe, dla których jest ustalony termin wykupu (termin wymagalności) zakład wyceni dla celów rachunkowości:

- (A) zawsze według wartości godziwej na bazie cen notowanych z rynków aktywnych,
- (B) według skorygowanej ceny nabycia (kosztu zamortyzowanego), z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, o ile w dniu nabycia zostały zaklasyfikowane przez zarząd zakładu ubezpieczeń do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności,
- (C) według kosztu (ceny nabycia) lub kosztu zamortyzowanego (skorygowanej ceny nabycia), z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości bez względu na przyjętą klasyfikację dla potrzeb sprawozdawczości finansowej.

Zadanie 10.

Wskaż, które z poniższych pozycji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym zakładu ubezpieczeń prowadzącym działalność w dziale II to wartości szacunkowe (szacunki księgowe):

- (A) odpisy z tytułu utraty wartości należności z tytułu ubezpieczeń, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwa na szkody zaistniałe i niezgłoszone,
- (B) zrealizowane zyski i straty z działalności lokacyjnej, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kapitał podstawowy,
- (C) kapitał zakładowy, wypłacone regresy i odzyski, wypłacone odszkodowania i świadczenia wraz z kosztami likwidacji szkód oraz koszty administracyjne.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń działu I nabył w ciągu roku obrotowego na rynku wtórnym akcje spółki ABC S.A. stając się jej mniejszościowym akcjonariuszem. Na moment nabycia inwestycję tę zaklasyfikował do kategorii lokat przeznaczonych do obrotu. Na dzień bilansowy nabyte akcje wyceniono w wartości godziwej (wiarygodnie ustalonej), natomiast różnice z tytułu aktualizacji wyceny :

- (A) należy ująć technicznym rachunku ubezpieczeń na życie jako niezrealizowane zyski lub niezrealizowane straty z wyceny,
- (B) nie są ujmowane do czasu faktycznej realizacji zysku albo straty,
- (C) należy ująć kapitał z aktualizacji wyceny.

Zadanie 12.

Zakład ubezpieczeń działający w formie spółki akcyjnej, który nabył w ciągu roku akcje spółki „S” i stał się właścicielem posiadającym 24 % udziału w kapitale podstawowym spółki „S” (i jednocześnie posiada taki tam udział w liczbie głosów na WZA):

- (A) traktuje tę inwestycję jako udziały w jednostkach podporządkowanych i dla celów rachunkowości na dzień bilansowy wycenia udziały w wartości godziwej,
- (B) traktuje tę inwestycję jako instrumenty finansowe i dla celów wypłacalności wycenia udziały w cenie nabycia lub wartości godziwej w zależności od tego, która jest wyższa,
- (C) traktuje tę inwestycję jako udziały kapitałowe w jednostkach powiązanych i dla celów wypłacalności wycenia je za pomocą skorygowanej metody praw własności, jeśli niemożliwa jest wycena udziałów według cen notowanych z aktywnego rynku.

Zadanie 13.

Zakład ubezpieczeń nabył za gotówkę obligacje skarbowe. Nabycie obligacji na moment nabycia:

- (A) ma wpływ na sumę bilansową zakładu,
- (B) nie ma wpływu na sumę bilansową ale ma wpływ na strukturę aktywów zakładu,
- (C) stanowi koszt okresu zakładu.

Zadanie 14.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I stosuje alternatywne metody wyceny aktywów i zobowiązań dla celów wypłacalności. Zakład w jak największym stopniu wykorzystuje dane pochodzące z odpowiedniego rynku. Wskaż właściwą odpowiedź:

- (A) zakład może rozważyć sporządzenie opisu mechanizmów kontroli wiarygodności i odpowiedniości szacunkowej wyceny aktywów i zobowiązań, o ile alternatywne metody wyceny stosuje w sposób ciągły,
- (B) stosując alternatywne metody wyceny zakład używa obserwowalnych danych dotyczących danego składnika aktywów lub zobowiązań, takich jak stopy procentowe i krzywe rentowności, wobec czego nie ma obowiązku opisywania procedur kalibrowania, zatwierdzania czy przeglądu stosowanych metod wyceny,
- (C) zakład powinien posiadać mechanizmy kontroli, dzięki którym szacunkowa wycena aktywów i zobowiązań jest wiarygodna i odpowiednia dla celów wypłacalności oraz posiadać procesy służące do regularnego sprawdzania adekwatności i wiarygodności danych wejściowych używanych w modelu wycen.

Zadanie 15.

Zakład ubezpieczeń działu II dąży do podwyższenia poziom wskaźnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi. W tym celu rozważa różne warianty. Wskaż wariant, który może wpłynąć na podwyższenie poziomu środków własnych:

- (A) zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej,
- (B) udzielenie pożyczki podporządkowanej,
- (C) zaciągnięcie pożyczki innej niż podporządkowana.

Zadanie 16.

Nabycie za gotówkę wartości niematerialnych i prawnych przez zakład ubezpieczeń:

- (A) co do zasady stanowi koszt w momencie nabycia i pomniejsza wynik finansowy okresu,
- (B) nie ma wpływu na wynik finansowy ale może mieć wpływ na wysokość środków własnych zakładu ubezpieczeń,
- (C) ma wpływ jedynie na strukturę aktywów zakładu ubezpieczeń.

Zadanie 17.

Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) zadeklarowane wpłaty na kapitał zakładowy stanowią środki własne najwyższej kategorii tj. kategorii 1,
- (B) co do zasady uzupełniające środki własne mogą zostać zaliczone do środków własnych na podstawie decyzji rady nadzorczej zakładu ubezpieczeń, bez zgody organu nadzoru,
- (C) zdolność środków własnych do pokrywania strat jest cechą determinującą jakość środków własnych.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe za 2021 rok. Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2021 a przed dniem zamknięcia ksiąg rachunkowych za ten rok, do zakładu ubezpieczeń wpłynęły kolejne roszczenia z tytułu zgłoszonej w 2021 roku szkody z umowy ubezpieczenia. Zakład ubezpieczeń:

- (A) oszacuje zobowiązanie i zaktualizuje wartość rezerw na szkody zgłoszone niewypłacone na dzień bilansowy 31 grudnia 2021 r., co może wpłynąć na wynik finansowy 2021 roku,
- (B) oszacuje zobowiązanie i utworzy rezerwę szkodową na koniec okresu (miesiąca), w którym wpłynęło roszczenie w ciężar bieżącego okresu sprawozdawczego,
- (C) ujmie roszczenia jedynie w rejestrze szkód do czasu ich faktycznej wypłaty.

Zadanie 19.

Zakład ubezpieczeń działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Koszty prowizji akwizycyjnych ponoszone przez zakład ubezpieczeń:

- (A) ujmuje się jako pomniejszenie rezerwy składek,
- (B) podlegają rozliczeniu w czasie analogicznie do rezerwy składek,
- (C) obciążają w całości techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych i wynik finansowy, o ile zostały wypłacone w okresie sprawozdawczym.

Zadanie 20.

W przypadku stosowania alternatywnych metod wyceny zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji:

- (A) wyceniają rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne wg kosztu pomniejszonego o odpisy umorzeniowe lub odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- (B) mają obowiązek m.in. regularnego dokonywania oceny niepewności wyceny aktywów i zobowiązań, dla których stosują alternatywne metody wyceny,
- (C) porównują adekwatność wyceny aktywów i zobowiązań, dla których stosują alternatywne metody wyceny poprzez porównanie z wielkościami wynikającymi ze sprawozdania finansowego.

Zadanie 21.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakład wypłacił 20 mln zł odszkodowań z tytułu szkód majątkowych zgłoszonych w poprzednich okresach sprawozdawczych i zarezerwowanych na łączną kwotę 17 mln zł. Ponadto wypłacił 5 mln zł z tytułu szkód zaistniałych i zgłoszonych w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź określającą wpływ tych operacji na wynik techniczny bieżącego okresu sprawozdawczego:

- (A) strata w wysokości 8 mln zł,
- (B) strata w wysokości 25 mln zł,
- (C) strata w wysokości 42 mln zł.

Zadanie 22.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład udzielił pożyczki innemu podmiotowi. Zgodnie z zasadami rachunkowości udzielona przez zakład pożyczka:

- (A) stanowi koszt okresu, w którym została wypłacona i pomniejsza tym samym kapitały własne zakładu,
- (B) stanowi pożyczki udzielone i należności własne i wyceniana jest wg kosztu amortyzowanego z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości,
- (C) ujmowana jest w bilansie zakładu w pozycji zobowiązań i wyceniana jest wg kosztu amortyzowanego.

Zadanie 23.

Otrzymana przez zakład ubezpieczeń pożyczka podporządkowana:

- (A) w bilansie dla celów wypłacalności powinna być wyceniana jak zobowiązania finansowe, przy czym może stanowić środki własne zakładu określonej kategorii w zależności od jej cech jakościowych,
- (B) w bilansie dla celów wypłacalności wykazywana jest w zobowiązaniach warunkowych zakładu ubezpieczeń,
- (C) zawsze stanowi środki własne zakładu ubezpieczeń, przy czym w bilansie dla celów wypłacalności wykazywana jest jako element aktywów warunkowych zakładu ubezpieczeń.

Zadanie 24.

Zakład ubezpieczeń zaobserwował, że w roku obrotowym 202Xr. liczba zgłaszanych szkód i roszczeń istotnie wzrosła a także zaobserwował rosnący trend wysokości wypłacanych odszkodowań i świadczeń. Sporządzając sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 202X r (za 202X rok obrotowy) zakład ubezpieczeń:

- (A) przeanalizuje stosowane do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych założenia pod kątem adekwatności jedynie dla celów wypłacalności,
- (B) przeanalizuje stosowane do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych założenia, oceni ich zasadność oraz uwzględni wyniki analiz dokonując wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 202Xr., zarówno dla celów rachunkowości, jak i dla celów wypłacalności,
- (C) poczeka do roku następnego na dalszy rozwój sytuacji.

Zadanie 25.

Kosztem okresu sprawozdawczego dla zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji są:

- (A) wydatkowane środki pieniężne na nabycie nieruchomości,
- (B) faktycznie wypłacone w okresie sprawozdawczym kwoty odszkodowań i świadczeń do wysokości rezerwy na szkody zgłoszone utworzonej na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego,
- (C) wzrost rezerw techniczno-ubezpieczeniowych lub innych zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego w stosunku do ich stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II i stosujący ustawę o rachunkowości wraz z przepisami wydanymi na jej podstawie sporządza sprawozdanie finansowe za 2021r. Dnia 6 grudnia 2021r. zakład zawarł umowę ubezpieczenia mienia ze składką w wysokości 60 tys zł płatną w dwóch równych ratach po 30 tys zł: I rata do dnia 20 grudnia 2021r., II rata płatna do dnia 20 czerwca 2022r. I rata składki została opłacona 10 grudnia 2021r. Okres ochrony ubezpieczeniowej określony w umowie ubezpieczenia to: 01.01.2022 – 31.12.2022. Umowa ubezpieczenia podlega reasekuracji proporcjonalnej (typu quota share) na poziomie 40%.

Na podstawie powyższych informacji podaj prawidłową odpowiedź:

- (A) udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy składek wynosi 24 tys zł,
- (B) składka zarobiona brutto (składka przypisana – zmiana stanu rezerwy składek brutto) wynosi 30 tys zł,
- (C) składka przypisana brutto wynosi 30 tys zł.

Zadanie 27.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Ustalając dla potrzeb sprawozdawczości finansowej ostateczną wartość przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń dla celów rachunkowości, zakład ubezpieczeń:

- (A) dokonuje najlepszego oszacowania i w bilansie dla celów rachunkowości prezentuje oszacowaną wartość regresów i odzysków w aktywach (jako pozostałe aktywa),
- (B) kieruje się zasadą ostrożności wyceny i szacuje wielkość roszczeń regresowych wg zasad przyjętych w sprawozdawczości dla celów wypłacalności,
- (C) kieruje się zasadą ostrożności wyceny, co oznacza, że część roszczeń regresowych nieobjętych oszacowaniem ujmuje dopiero z chwilą ich otrzymania.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i zawiera ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) zakład ma obowiązek sporządzania i publikowania rocznych i półrocznych sprawozdań ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego,
- (B) zakład nie ma obowiązku publikowania sprawozdań ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, jeżeli prowadzi działalność przez okres krótszy niż 5 lat,
- (C) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Zadanie 29.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I w grupach 1, 2 i 5 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. W okresie sprawozdawczym zakład:

- wypłacił 6 mln zł świadczeń z tytułu zgonu ze szkód zaistniałych i zgłoszonych w bieżącym okresie oraz
- wypłacił 2 mln zł świadczeń z tytułu szkód zgłoszonych i objętych rezerwą (rezerwą na szkody zgłoszone niewypłacone) na koniec poprzedniego okresu w kwocie 2 mln zł.

Dodatkowo, z uwagi na rosnącą liczbę i wartość świadczeń z tytułu zachorowań (grupa 5), zaktualizował założenia przyjmowane do wyceny bilansowej rezerw na szkody zgłoszone i niewypłacone z grupy 5, co spowodowało wzrost tych rezerw na łączną kwotę 30 mln zł.

Na podstawie podanych informacji wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) wpływ powyższych transakcji na wynik techniczny bieżącego okresu to koszt 8 mln zł,
- (B) podwyższenie rezerw szkodowych o 30 mln zł powinno skorygować wynik techniczny poprzedniego okresu sprawozdawczego,
- (C) wpływ powyższych transakcji na wynik techniczny bieżącego okresu to koszt 36 mln zł.

Zadanie 30.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I oferuje ubezpieczenia na życie i dożycie, posagowe oraz ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jako uzupełnienie ubezpieczeń na życie i posagowych. Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe za 2021 rok obrotowy zgodnie z ustawą o rachunkowości. Składki przypisane wykazywane w technicznym rachunku ubezpieczeń na życie za rok obrotowy:

- (A) należy ująć w technicznym rachunku ubezpieczeń na życie w podziale na grupy 1 i 5 ubezpieczeń działu I jako składki należne za cały okres odpowiedzialności z umów zawartych w 2021 roku, skorygowane o należności z tytułu składek,
- (B) to składki wpłacone w okresie sprawozdawczym z umów ubezpieczenia zawartych przez zakład ubezpieczeń w 2021 roku,
- (C) należy ująć w technicznym rachunku ubezpieczeń na życie w podziale na grupy 1, 2 i 5 ubezpieczeń działu I jako składki należne w okresie sprawozdawczym, bez względu na to czy zostały opłacone.

Zadanie 31.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu podatku odroczonego ustala się przy uwzględnieniu:

- (A) stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego,
- (B) stawek podatku dochodowego obowiązujących w poprzednim roku obrotowym,
- (C) dowolnych stawek podatkowych, o ile nie ogłoszono jeszcze stawek na lata przyszłe.

Zadanie 32.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II i zawierający umowy ubezpieczenia majątkowego, dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakład zawarł umowy ubezpieczenia pozyskując składkę w wysokości 200 mln zł, przy czym okres ochrony ubezpieczeniowej wskazany we wszystkich tych umowach ubezpieczenia rozpoczyna się w kolejnym okresie sprawozdawczym. Zakład wypłacił pośrednikom prowizje z tytułu akwizycji ww umów ubezpieczenia w wysokości 25 mln zł oraz poniósł koszty administracyjne w wysokości 10 mln zł.

Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź określającą wpływ transakcji na wynik techniczny za bieżący okres sprawozdawczy:

- (A) zysk w wysokości 165 mln zł (165 mln zł),
- (B) strata w wysokości 10 mln zł (- 10 mln zł),
- (C) strata w wysokości 35 mln zł (-35 mln zł).

Zadanie 33.

W rachunku przepływów pieniężnych w przepływach z działalności operacyjnej zakładu ubezpieczeń wykazuje się :

- (A) wpływy z emisji akcji oraz dopłaty do kapitału,
- (B) składki przypisane brutto z ubezpieczeń majątkowych i osobowych skorygowane o zmianę stanu rezerw składek,
- (C) wpłaty od reasekuratorów z tytułu ich udziału w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych przez zakład ubezpieczeń.

Zadanie 34.

Zakład ubezpieczeń sporządza roczne sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej. Istotne różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego:

- (A) co do zasady nie powinny wystąpić,
- (B) są elementem obowiązkowych ujawnień w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu ubezpieczeń podlegającym badaniu,
- (C) są elementem obowiązkowych ujawnień w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń w zakresie wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań.

Zadanie 35.

Zakład ubezpieczeń w ramach alternatywnych metod wyceny posiadanych aktywów może zastosować metody wyceny, które:

- (A) są spójne z podejściem rynkowym, dochodowym lub kosztowym, w tym bieżącego kosztu odtworzenia,
- (B) stanowią wycenę według zamortyzowanego kosztu, gdy wycena dotyczy aktywów finansowych,
- (C) jedynie te, które są spójne z podejściem rynkowym.

Zadanie 36.

Wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy zakładu ubezpieczeń z tytułu wykupu obligacji przez emitenta:

- (A) ujmowany jest przez zakład ubezpieczeń jako realizacja niezrealizowanych zysków z wyceny,
- (B) ujmowany jest przez zakład ubezpieczeń jako przychody z działalności lokacyjnej okresu,
- (C) wykazywany jest w rachunku przepływów pieniężnych zakładu ubezpieczeń jako wpływy z działalności lokacyjnej.

Zadanie 37.

Tuż przed zakończeniem sporządzania sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2021r. do zakładu ubezpieczeń zgłoszona została szkoda z umowy ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych (szkoda z tytułu pożaru) oraz zgłoszono roszczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu (roszczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu). Po weryfikacji zgłoszeń zakład uznał, że ponosi odpowiedzialność zarówno za szkodę z tytułu pożaru, jak i za roszczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu i oba roszczenia uznał. Ustalił też, że szkoda z tytułu pożaru (pożar) powstała dnia 7 stycznia 2022r., natomiast roszczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu dotyczy tego samego zdarzenia (szkody), które miało miejsce w listopadzie 2021r. i zostało zgłoszone jako szkoda komunikacyjna z ubezpieczenia auto-casco (grupa 3).

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2021r. zamykając rok obrotowy i sporządzając sprawozdanie finansowe za 2021r. zakład ubezpieczeń:

- (A) nie tworzy rezerwy na zgłoszoną szkodę z tytułu pożaru ale tworzy rezerwę szkodową na roszczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu w wysokości przewidywanej wartości przyszłych wypłat z uwzględnieniem kosztów likwidacji,
- (B) tworzy rezerwę jedynie na zgłoszoną szkodę z tytułu pożaru w wysokości przewidywanej wartości przyszłych wypłat powiększonej o koszty likwidacji szkody,
- (C) nie tworzy rezerwy na żadną ze zgłoszonych szkód (tj. ani na szkodę z tytułu pożaru ani na roszczenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu) ze względu na brak wszystkich informacji co do ostatecznej wysokości obu odszkodowań.

Zadanie 38.

Koszty akwizycji dla potrzeb kalkulacji zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia wycenianych dla celów wypłacalności:

- (A) nie są uwzględniane,
- (B) ujmowane są w prognozowanych przepływach pieniężnych razem z wydatkami administracyjnymi, wydatkami na koszty likwidacji szkód oraz wydatkami działalności lokacyjnej,
- (C) w bilansie dla celów wypłacalności wykazywane są jako aktywa.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31.12.Xr. oszacował wartość lokat o kwotę 50 mln zł wyższą w stosunku do wartości lokat wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu sporządzonym na tenże dzień bilansowy. Powyższa różnica w wycenie aktywów:

- (A) nie powoduje konieczności ustalenia podatku odroczonego w bilansie dla celów wypłacalności ze względu na to, że podatki odroczone zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym zakładu,
- (B) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu,
- (C) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu.

Zadanie 40.

Zakład ubezpieczeń dokonując wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności przyjmuje realistyczne założenia dotyczące ich obliczania. Wskaż odpowiedź, która najlepiej opisuje wymogi co do realistycznych założeń:

- (A) założenia uznaje się za realistyczne między innymi wtedy, gdy zakład ubezpieczeń jest w stanie wypełnić i uzasadnić każde wykorzystane założenie, biorąc pod uwagę znaczenie każdego założenia, niepewność związaną z tym założeniem oraz odpowiednie alternatywne założenia realistyczne oraz odpowiadają charakterystyce portfela ubezpieczeń, a także gdy odzwierciedlają niepewność związaną z przepływami pieniężnymi,
- (B) założenia realistyczne to założenia dowolne, o ile stosowane są w sposób spójny w czasie w ramach jednorodnych linii biznesowych,
- (C) założenia uznaje się za realistyczne, jedynie wtedy gdy nie uwzględniają niepewności przepływów pieniężnych.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 11 kwietnia 2022r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi^{1*}

Imię i nazwisko : .....

Pesel .....

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ^{2♦}
1	C	
2	B	
3	A	
4	A	
5	C	
6	A	
7	C	
8	A	
9	B	
10	A	
11	A	
12	C	
13	B	
14	C	
15	A	
16	B	
17	C	
18	A	
19	B	
20	B	
21	A	
22	B	
23	A	
24	B	
25	C	
26	A	
27	C	
28	A	
29	C	
30	C	
31	A	
32	B	
33	C	
34	C	
35	A	
36	C	
37	A	
38	B	
39	B	
40	A	

1* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

2♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.